

KRAJSKÝ ÚŘAD OLOMOUCKÉHO KRAJE

Odbor ekonomický

Metodický list č. 4/2024

Financování voleb – volby do 1/3 Senátu Parlamentu ČR a do zastupitelstva kraje

Metodický list číslo:	4/2024
Vydán dne:	3. 9. 2024
Zpracoval:	Ing. Petra Vítková Ing. Jiří Zbožínek
Schválil:	Mgr. Olga Fidrová, MBA

Poskytovatelem dotace na úhradu nezbytných výdajů spojených s konáním voleb je Ministerstvo financí ČR (dále MF), které určuje okruh uznatelných výdajů. Čerpání prostředků se řídí směrnicí MF č. j. MF – 62 970/2013/12 - 1204 ze dne 19. prosince 2013, ve znění pozdějších předpisů.

Finanční prostředky z poskytnuté dotace na volby mohou být použity pouze na výdaje, které jsou uvedeny ve výše zmíněné směrnici Ministerstva financí.

V rozpočtu a v účetní evidenci jsou finanční prostředky určené na financování voleb do 1/3 Senátu Parlamentu ČR a zastupitelstva kraje označeny následujícím způsobem:

- příjem dotace: - položka 4111 UZ 98 193,
- čerpání dotace: paragraf 6115 položka 5xxx UZ 98 193.

V účetnictví označte příjmy i výdaje dle skutečného plnění.

Provedení předběžného vyúčtování výdajů spojených s volbami se neprovádí. Konečné vyúčtování dotace na volby bude provedeno na počátku následujícího roku v rámci finančního vypořádání dotací se státním rozpočtem dle vyhlášky č. 367/2015 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Případné nečerpané finanční prostředky nevracejte, odvod nečerpané části dotace bude proveden v průběhu finančního vypořádání, kdy budou rovněž řešeny i případné doplatky obcím, jejichž výdaje na financování voleb jsou vyšší než přidělená dotace. **Pokyny k provedení finančního vypořádání dotace obdrží obce po skončení kalendářního roku.**

Směrnice Ministerstva financí zůstává pro volby do 1/3 Senátu Parlamentu ČR a do zastupitelstva kraje beze změn.

Upozorňujeme na stanovisko Ministerstva financí ČR k daňovému posouzení občerstvení členů OVK od roku 2024. Uvedené stanovisko přikládáme v Příloze č. 1. Výše stravného na osobu a den činí pro volby do 1/3 Senátu Parlamentu ČR a do zastupitelstva kraje 140 Kč. V případě, že bude občerstvení poskytnuto formou stravenky nebo „hlavního jídla“ ve výši 140 Kč, bude částka přesahující hodnotu 116,20 Kč zdanitelným příjmem ze závislé činnosti zaměstnance podle § 6 odst. 1 písm. d) zákona o daních z příjmu, z něhož se rovněž hradí sociální a zdravotní pojištění. Podle Čl. I odst. 2 písm. j) směrnice Ministerstva financí č. j. MF-62 970/2013/12-1204 na poskytnutí občerstvení není právní nárok, nemusí být tedy poskytnuto v plné výši 140 Kč na osobu a den.

Zvláštní odměna za výkon funkce člena okrskové volební komise je podle § 6, odst. 9, písm. s zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, osvobozena od daně.

Výdaje, které lze hradit z dotace (dle směrnice Ministerstva financí č. MF – 62 970/2013/12-1204, ve znění pozdějších předpisů, a na základě informací MF):

a) **základní kancelářské potřeby** např. papír, psací pomůcky, pravítka, nůžky, sponky, desky na spisy, jednoduché kalkulačky se základními matematickými funkcemi a paměťové klíče USB (flash disky); kalkulačka a flash disk mohou být pořízeny pro jeden volební okrsek nejvýše jednou za 5 let, a to v pořizovací ceně nejvýše 200 Kč vč. DPH za kus, jako výdaj související s volbami je možné uznat výdaj na pořízení toneru do tiskárny, mělo by se však jednat pouze o podíl nákladů odpovídající potřebám pro zajištění voleb. Podíl nákladů na pořízení toneru by měl odpovídat jeho použití výhradně pro potřeby voleb,

b) **poštovní poplatky**, na základě stanoviska Ministerstva financí ČR **nelze hradit poštovné za zaslání stravenek pro členy okrskových volebních komisí**, neboť se nejedná o zásilku, jejíž odeslání souvisí s činností podle volebních zákonů,

c) **instalaci a provoz výpočetní a reprografické techniky včetně případné opravy**, jejíž potřeba vznikla při přípravě a konání voleb, popřípadě **nájem uvedeného technického vybavení za cenu obvyklou, nemůže-li obec využít vlastní techniku**. Nelze hradit pořízení výpočetní a reprografické techniky ani nové počítačové programy, nemělo by se jednat o výdaje na zpracování volebních seznamů externí firmou resp. jejich tisk externí firmou, opravy a aktualizace počítačových programů (včetně aktualizace programu evidence obyvatel),

d) **dopravní výkony zabezpečované obcemi a kraji při cestách vlastními vozidly** (pouze náklady na spotřebu pohonných hmot při přípravě a při konání voleb, dopravě určených členů OVK na školení, kontrole průběhu hlasování ve volebních místnostech a sčítání hlasů, distribuci volebních materiálů apod.), **není-li možné použít vozidlo v majetku obce nebo kraje, i jinými vozidly**,

e) **cestovní náhrady členů okrskových volebních komisí a dalších osob podílejících se na přípravě voleb a plnění úkolů v průběhu voleb při pracovních cestách určených starostou obce, ředitelem krajského úřadu, primátorem nebo jimi zmocněnými osobami a předsedou nebo místopředsedou volební komise, a to po dobu od zahájení činností spojených s volbami až do ukončení činnosti volebních komisí** (při pracovní cestě lze použít vlastní vozidlo); **pracovní cestou člena okrskové volební komise není cesta z místa trvalého pobytu nebo z místa, kde se obvykle zdržuje, do místa jednání této komise a zpět, dle sdělení MF nelze hradit z dotace cestu člena OVK na školení, v tomto případě náleží členu OVK pouze náhrada mzdy**,

f) **pronájem nebytových prostor potřebných pro činnost volebních komisí při konání voleb včetně školení členů okrskových volebních komisí**, nelze-li využít vlastní prostory obce, ozvučení těchto prostor, provoz audiovizuální techniky, to vše na dobu nezbytně nutnou a za cenu obvyklou, **nutné výdaje na úklid a na technický provoz nebytových prostor, to je náklady na otop, elektrický proud, plyn, vodu, páru** popřípadě na pronájem mobilního sociálního zařízení. Poměrnou část výdajů lze určit na základě faktur za spotřebu a vyúčtováním dodávek, na jejichž základě byly vypočteny poměrné náklady odpovídající době

nezbytné pro zajištění voleb. Je možné provést a zdokumentovat např. odečty před začátkem a po skončení voleb a výdaje stanovit dle platných sazeb. Výdaje musí být uplatněny ve výši nezbytně nutných výdajů **vzhledem k době a místu konání voleb** (podlahové ploše místností apod.). Jinými slovy, je na příjemci dotace, tj. obci, aby byla pro účely kontroly schopná věrohodně prokázat tuto spotřebu.

Nesmí být uzavřena nájemní smlouva mezi obcí jako pronajímatelem i nájemcem a mezi obcí a její zřízenou příspěvkovou organizací, pokud jsou místnosti v nemovitostech ve vlastnictví obce jako zřizovatele,

g) **vybavení volebních místností podle volebních zákonů, oddělení prostoru pro úpravu hlasovacích lístků** tak, aby byla zajištěna tajnost hlasování, **do 1 000 Kč** na oddělení jednoho prostoru včetně DPH **a na jeho opravu**; opakovaný výdaj na oddělení prostoru pro hlasování **a na jeho opravu je možné uskutečnit nejdříve po uplynutí 5 let,**

Vybavení volebních místností je uvedeno v § 17 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu ČR a v § 29 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů (tj. volební schránka, přenosná volební schránka, velký státní znak ve volební místnosti, státní vlajka České republiky na objektu, ve kterém se nachází volební místnost); vybavením volební místnosti nejsou tabule, nástěnky a cedule (např. označení volební místnosti, ukazatele směru), stojany, květiny, lednice, skartovací stroje, nádobí, židle, stoly, venkovní samostatně stojící stožáry, vlaječky na stůl aj., úklidem není vymalování místnosti popř. jiné stavební opravy místnosti.

h) **platy zaměstnanců v pracovním poměru na dobu určitou nebo odměny osob vyplácené podle dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr uzavřených k zajištění prací spojených s přípravou a konáním voleb a na platy za přesčasovou práci a s tím spojené výdaje na zdravotní pojištění a pojistné na sociální zabezpečení. Do výdajů nelze zahrnout výdaje za zpracování mezd externí firmou,**

i) **zajištění distribuce hlasovacích lístků voličům v částce nejvýše 8,18 Kč bez DPH na jednoho voliče a výdaje na kompletaci a vkládání hlasovacích lístků do obálek nejvýše 1 Kč bez DPH na jednoho voliče**; zajišťuje-li tuto činnost plátce DPH, lze z dotace uhradit i jím uplatněnou DPH u tohoto zdanitelného plnění (např. distribuce Českou poštou bude 8,18 Kč plus DPH, roznos občany na dohodu 8,18 Kč bez DPH).

Dle stanoviska Ministerstva financí ČR v případě voličů, kteří mají trvalé bydliště v sídle obce, resp. Obecního úřadu, je důvodné uplatnit pouze částku 1 Kč za vkládání hlasovacích lístků do obálek, nikoliv za distribuci, protože k ní nedojde.

j) **občerstvení s výjimkou alkoholických nápojů.** Občerstvení může poskytnout příslušný obecní úřad přednostně jako nepeněžitě plnění, **a to i formou stravenek** členům volebních komisí, jestliže úkoly stanovené volebním komisím budou vyžadovat neustálou přítomnost jejich členů v době od vzniku členství

v okrskové volební komisi do ukončení její činnosti, a dalším osobám podílejícím se na zabezpečení úkolů obcí a krajů od zahájení činností spojených s volbami až do ukončení činnosti okrskových volebních komisí. Výdaje na občerstvení se stanoví ve výši dolní hranice sazby stravného stanovené podle zákoníku práce. Občerstvení v limitu základní výše stravného lze poskytnout nejdříve po 4 hodinách nepřetržité přítomnosti, na poskytnutí občerstvení však není právní nárok. Obdobné občerstvení lze poskytnout pozorovatelům mezinárodních institucí, kteří sledují průběh a konání voleb. Tyto výdaje se zahrnují podle platné rozpočtové skladby na položku 5175 – Pohoštění, případně 5169 – Nákup ostatních služeb (nákup stravenek). **Výdaje na občerstvení jsou limitovány dolní hranicí stravného podle §176 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, která činí:**

- do 12 hodin 140 Kč,
- 12 až 18 hodin 212 Kč,
- nad 18 hodin 333 Kč.

Částka stravného nesmí být překročena. Stravné nemůže být vyplaceno členům OVK v hotovosti ani formou stravenkového paušálu.

k) zvláštní odměny za výkon funkce člena volební komise včetně výdajů na zdravotní pojištění a pojistné na sociální zabezpečení z odměn členů okrskových volebních komisí, vyplývá-li taková povinnost ze zákona.

Výši zvláštní odměny stanoví § 12 prováděcí vyhlášky zákona o volbách do Parlamentu ČR č. 233/2000 Sb. a § 17 prováděcí vyhlášky zákona o volbách do zastupitelstev krajů č. 152/2000 Sb.

Výše odměn je následující:

- konají-li se pouze **volby do zastupitelstva kraje**
 - předseda OVK 2 200 Kč,
 - místopředseda OVK 2 100 Kč,
 - zapisovatel OVK 2 100 Kč,
 - člen OVK 1 800 Kč.
- konají-li se **společné volby do 1/3 Senátu Parlamentu ČR (volební obvody 62 a 65) a do zastupitelstva kraje**
 - předseda OVK 2 600 Kč,
 - místopředseda OVK 2 500 Kč,
 - zapisovatel OVK 2 500 Kč,
 - člen OVK 2 200 Kč.

- koná-li se i druhé kolo voleb do 1/3 Senátu Parlamentu ČR (volební obvody 62 a 65) činí celková výše odměn za obě kola a za volby do zastupitelstva kraje
 - předseda OVK 3 600 Kč,
 - místopředseda OVK 3 500 Kč,
 - zapisovatel OVK 3 500 Kč,
 - člen OVK 2 900 Kč.

V případě opakování hlasování se odměna zvyšuje o dalších 400 Kč.

Všichni zapisovatelé, předsedové a místopředsedové OVK jsou povinni se zúčastnit školení, jež pořádá pověřený OÚ ve spolupráci s ČSÚ. Pokud nesplní tuto povinnost, nemají nárok na vyšší zvláštní odměnu a náleží jim pouze odměna řadového člena. V případě, že je zapisovatel jmenován nebo předseda a místopředseda vylosován až v době, kdy již nebylo možné účast na školení zajistit, uplatní se zákonná výjimka a zvláštní odměna se nesnižuje.

Činnost člena OVK nemůže být vykonávána v pracovněprávním vztahu a ani nelze se členy OVK uzavírat dohody o provedení práce. Proto mají členové OVK nárok na zvláštní odměnu za tuto činnost nikoli na mzdu nebo plat.

Členovi okrskové volební komise, který není v pracovním poměru ani v poměru obdobném pracovnímu poměru, avšak je výdělečně činný (např. OSVČ), přísluší kromě odměny za výkon člena volební komise i náhrada ušlého výdělku za dobu výkonu funkce člena okrskové volební komise ve výši 43 Kč za hodinu, nejvýše však 340 Kč za jeden den.

Odměnu a paušální náhradu ušlého výdělku členům OVK vyplatí obecní úřad do 30 dnů po ukončení činnosti okrskové volební komise. V případě, že se člen okrskové volební komise všech jednání nezúčastňuje, obecní úřad celkovou výši odměny krátí v poměru podle evidence o jeho účasti na jednáních okrskové volební komise.

Činnost OVK při volbách do Senátu je podle § 77a, odst. 1, zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu ČR, ukončena 15. dnem po vyhlášení výsledku voleb do Senátu Státní volební komisí. V případě, že byl podán návrh na neplatnost hlasování, neplatnost voleb nebo návrh na neplatnost volby kandidáta, je činnost OVK ukončena podle § 77a, odst. 2.

Činnost OVK při volbách do zastupitelstva kraje je podle § 45, odst. 1, zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů, ukončena 15. dnem po vyhlášení výsledku voleb do zastupitelstva kraje Státní volební komisí. V případě, že byl podán návrh na neplatnost hlasování nebo neplatnost voleb, je činnost OVK ukončena podle § 45, odst. 2.

Z dotace lze hradit i náhrady mezd, platů, služebního příjmu nebo odměny ve výši průměrného výdělku od uvolňujícího zaměstnavatele (refundace mezd),

Na základě stanoviska Ministerstva financí ČR upozorňujeme, že náhradu mzdy lze poskytnout pouze za dobu výkonu funkce člena okrskové volební komise, která bezprostředně zasáhla do pracovní doby, případně včetně nezbytné doby bezprostředně navazující (např. na dopravu do volební místnosti). Nelze poskytnout náhradu mzdy za celou směnu, pokud se tato doba nepřekrývala s dobou výkonu člena okrskové volební komise (člen OVK by si měl směnu přeložit).

V otázce zdanění odměny členů OVK a odvodů na zdravotní a sociální pojištění doporučujeme sledovat internetové stránky Ministerstva vnitra ČR. Informaci naleznete na stránkách www.mvcr.cz pod odkazem „Volby“. Ministerstvo vnitra průběžně tyto informace aktualizuje a z tohoto důvodu nejsou součástí Metodického listu.

l) zajištění telefonního spojení do každé volební místnosti v územním obvodu obce prostřednictvím externího dodavatele či vlastními prostředky obce a hovorné na telefonní čísla určená obcí včetně výdaje na výpis uskutečněných hovorů příslušného operátora; nelze hradit zakoupení mobilních telefonů a SIM karet.

m) nákup dezinfekčních prostředků s virucidním účinkem k ošetření rukou pro osoby zajišťující rozdělení sad hlasovacích lístků do doručovacích obálek s výjimkou případů, kdy je rozdělení sad zabezpečeno jinou fyzickou nebo právnickou osobou, pro členy okrskových volebních komisí a pro voliče, kteří se dostaví do volební místnosti,

n) nákup dostatečného množství adekvátních ochranných prostředků dýchacích cest a jednorázových rukavic pro osoby zajišťující rozdělení sad hlasovacích lístků do doručovacích obálek s výjimkou případů, kdy je rozdělení sad zabezpečeno jinou fyzickou nebo právnickou osobou, a pro členy okrskových volebních komisí; dostatečným množstvím se rozumí maximálně 6 ks roušek, nebo 5 ks respirátorů a 4 páry jednorázových rukavic na osobu,

o) nákup dostatečné rezervy adekvátních ochranných prostředků dýchacích cest pro voliče; dostatečnou rezervou se rozumí počet odpovídající maximálně 10 % voličů v obci.

Výdaje podle bodů m) až o) lze uplatnit pouze v případě, že použití ochranných prostředků dýchacích cest ve vnitřních prostorech bylo stanoveno mimořádným opatřením orgánu ochrany veřejného zdraví. Adekvátním ochranným prostředkem je takový, který vyplývá pro dané činnosti z mimořádného opatření orgánu ochrany veřejného zdraví. **V době přípravy tohoto Metodického listu nebylo takové opatření vydané.**

Nelze postihnout veškeré případy, pokud budete mít pochybnosti u některých výdajů, doporučujeme zaslat dotaz na adresu j.zbozinek@olkraj.cz (pro případ nepřítomnosti zašlete dotaz také v kopii na adresu m.kucerova@olkraj.cz). Pokud budeme znát odpověď na Váš dotaz, obratem Vám ji sdělíme, v ostatních případech budeme problematiku konzultovat s poskytovatelem dotace tj. Ministerstvem financí ČR.